

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OT	3	0
2500241 Arqueologia	OT	4	0
2500243 Estudis Clàssics	FB	1	2
2500501 Història	OT	4	0
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OB	1	2
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OB	1	2
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OB	1	2
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OB	1	2
Grau Obert de Llengües i Literatures			

Professor de contacte

Nom: Sebastià Giralt Soler

Correu electrònic: Sebastia.Giralt@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Isaac Lampurlanes Farre

Prerequisits

Aquesta assignatura **NO és una introducció** a la llengua llatina sinó que està destinada a estudiants que han estudiat llatí a batxillerat o que en tenen un coneixement equivalent. A més s'adverteix que l'estudiant haurà de tenir ben assimilats els continguts bàsics de morfosintaxi nominal i verbal i de sintaxi casual i oracional que formen part del programa de l'assignatura **Gramàtica Llatina** del primer semestre. L'estudiant que tingui dificultats per assolir el nivell podrà demanar materials de suport i ajuda al professorat en tutories, però tindrà la responsabilitat d'esforçar-se per arribar-hi.

Llengua

Així mateix l'estudiant ha d'estar disposat a seguir les classes impartides **en català** i a utilitzar materials escrits en aquesta llengua (sense excloure'n altres), malgrat que ell pot utilitzar en el seu treball o la seva participació el castellà (o si es dona el cas una altra llengua pròxima).

Objectius

Aquesta assignatura és la continuació lògica de l'assignatura "Gramàtica Llatina" que la major part dels estudiants ha cursat el primer trimestre del primer curs. És la primera assignatura del Grau, que té com a objectiu principal enfrontar-se a la comprensió del contingut d'un text llatí. Després d'haver consolidat els coneixements gramaticals bàsics en l'assignatura cursada en el primer semestre, és hora de mostrar que els han assolit, a través de reconèixer-los en textos de dificultat mitjana. Així mateix, també és el moment d'iniciar-se en el comentari filològic.

Els objectius concrets a aconseguir per part de l'estudiant, que concreten i desglossen les competències que hem fet constar el l'apartat corresponent, formulats en termes de capacitats són els que segueixen.

L'estudiant, en acabar el semestre, haurà de ser capaç de:

1. Aplicar les tècniques que permeten la comprensió ràpida del text llatí.
2. Traduir una quantitat aproximada de 15 línies d'un text en prosa en 1.30h amb ajut del diccionari.
3. Traduir aproximadament 15 versos d'un text poètic en 1.30h amb l'ajut del diccionari.
4. Comprendre el significat d'un text llatí de dificultat mitjana-baixa, sense l'ajut del diccionari.
5. Explicar gramaticalment un text en prosa o en vers a partir de qüestions proposades pel professor.
6. Conèixer l'argument i els personatges de les Metamorfosis d'Ovidi i saber-ne relacionar temes, personatges i tòpics amb aspectes de la seva tradició posterior.

Competències

Arqueologia

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Estudis Clàssics

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Explicar un text literari, aplicant els propis coneixements literaris, mètrics i estilístics.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Història

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Estudis de Català i de Clàssiques

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Estudis d'Espanyol i de Clàssiques

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Estudis de Francès i de Clàssiques

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos llatins.
2. Aplicar l'anàlisi morfosintàctica a la lectura de textos llatins de dificultat progressiva.
3. Aplicar les tècniques que permeten la comprensió ràpida i global del text llatí.
4. Aplicar les tècniques que permeten una comprensió ràpida i global del text llatí.
5. Elaborar un comentari gramatical i de realia dels textos proposats.
6. Explicar els continguts i les característiques de les obres llegides en traducció.
7. Explicar oralment i per escrit les característiques d'un text llatí de dificultat progressiva.
8. Identificar el contingut d'una obra literària clàssica (temes, personatges, tòpics...) en diferents realitzacions posteriors de la cultura occidental (arts plàstiques i literatura).
9. Identificar un lèxic bàsic progressivament ampliat.
10. Interpretar textos llatins escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.
11. Llegir i traduir correctament textos clàssics en llatí de dificultat progressiva.
12. Resoldre exercicis d'aplicació de coneixements gramaticals.

Continguts

I. TEXTOS

- Prosa. Selecció de textos de Corneli Nepot.
- Prosa. Selecció de textos de Juli Cèsar.
- Poesia. Selecció d'epigrames de Valeri Marcial.

II. GRAMÀTICA

Morfologia nominal i verbal.

S'insistirà en les qüestions següents:

- Formes verbals perifràstiques.
- Formes d'infinitiu.
- Formes de gerundi / gerundiu.
- Formes d'imperatiu.
- Formes irregulars dels verbs uolo, nolo i malo.
- Formes dels verbs compostos de sum.
- Formacions adverbials.

Sintaxi dels casos.

S'insistirà en la sintaxi casual d'ús específic.

- Acusatiu: extensió; direcció; acusatiu doble (predicatiu).
- Genitiu: de preu o estima; de qualitat; partitiu; possessiu.
- Datiu: possessiu; complement d'adjectius; datiu doble; agent.
- Ablatiu: de qualitat; comparatiu; complement d'adjectius.
- Locatiu.
- Grau comparatiu de l'adjectiu.
- Complement predicatiu del subjecte i del complement directe.
- Complement de règim verbal.

Sintaxi de l'oració simple.

- Ús del subjuntiu en oració independent.
- Interrogatives directes.

- Construccions personals de l'infinitiu.
- Construccions de participi.

Sintaxi de l'oració complexa.

S'insistirà en els següents punts:

- Oracions substantives: ut /ne; quod; quin; construccions d'infinitiu; interrogatives indirectes.
- Oracions adverbials temporals: cum; postquam; antequam.
- Oracions adverbials causals: quod; cum; quia.
- Oracions adverbials finals: ut/ne; quo. Construccions que expressen finalitat: AD+ Gerundi / gerundiu;
- Gerundi / gerundiu amb CAUSA; supí amb verbs de moviment; adjectiu verbal en -urus;
- relatiu+subjuntiu.
- Oracions adverbials consecutives; ut / ut non; quin.
- Oracions adverbials comparatives: ut; tantum... quantum; magis... quam / -ius... quam.
- Oracions adverbials condicionals.
- Oracions adverbials concessives.

III. LES METAMORFOSIS D'OVIDI

Metodologia

Les **classes presencials** seran eminentment pràctiques. El professorat dedicarà temps a:

- Llegir, traduir i comentar la selecció de textos proposada.
- Proporcionar als estudiants mecanismes que els permetin augmentar progressivament el volum de text traduït.
- Llegir i comprendre textos a vista.
- Corregir els textos traduïts cada dia individualment pels estudiants.
- Comentar el contingut lingüístic dels textos traduïts.
- Explicar continguts gramaticals en funció del text.
- Explicar continguts de realia que ajudin a contextualitzar el text.
- Corregir i comentar les activitats de morfosintaxi, si escau.

L'estudiant s'haurà de **responsabilitzar de dur preparat al dia** el text que es proposa per a la traducció, de les activitats morfosintàctiques i de la lectura personal de les Metamorfosis d'Ovidi.

Les sessions dels divendres seran especialment pràctiques i els estudiants es distribuïran en **dos grups** d'acord amb el seu nivell de coneixements. Els estudiants **no podran canviar-se de grup** sense l'autorització expressa del professor responsable de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats de morfosintaxi	4	0,16	12
Exposició teòrica	6	0,24	1, 2, 4
Traducció i comentari filològic de textos en prosa i en vers	40	1,6	1, 2, 4, 5, 7, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Correcció d'activitats de morfosintaxi	16	0,64	12

Tutories	4	0,16	1, 2, 7, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	5	0,2	1, 2
Lectura de les Metamorfosis d'Ovidi	15	0,6	6, 8
Resolució d'activitats morfosintàctiques	10	0,4	12
Traducció personal	50	2	1, 2, 4, 7, 10, 11

Avaluació

L'**avaluació** de l'estudiant es farà a partir de la recollida de les **evidències** següents:

- Resolució d'activitats de morfosintaxi per demostrar que comprèn i sap aplicar els continguts explicats a les classes presencials. Eventualment aquests exercicis es podran fer a l'aula sense avís previ. Aquests exercicis seran corregits a classe i, si escau, en les sessions personals de tutoria.
- Control de lectura de les Metamorfosis d'Ovidi.
- Assistència i participació activa a les sessions presencials. **Es valorarà especialment** que l'estudiant comparteixi la seva traducció o les seves respostes amb el grup-classe.
- Dues **proves** de traducció de textos no vistos a classe: un text en prosa (Nepot o Cèsar) d'entre 7 i 9 línies, i un o més epigrames de Marcial (apx. 6 vv. en total).

Si el professorat té tres o més evidències singulars de l'estudiant (activitats, control d'assistència i/o proves), aquest no podrà ser qualificat com a **no evaluable**. Així, doncs, qualsevol estudiant que hagi presentat tres o més evidències serà qualificat en l'escala de suspens fins a MH, d'acord amb els percentatges esmentats.

Tanmateix, per estar en condicions de **superar l'assignatura**, l'estudiant, com a mínim, haurà d'haver realitzat:

- Totes les **proves de traducció** de textos no vistos a classe i haver obtingut **una qualificació mínima de 4**.
- Com a mínim, **un 50% de les activitats** de morfosintaxi.
- El **control de lectura** d'una part de les Metamorfosis.

Així, doncs, en cas que la suma de la ponderació de les qualificacions fos 5 o més, però no s'acomplís algun dels tres requisits esmentats anteriorment per superar-la, **l'estudiant serà qualificat amb un 4,5 (suspès)**.

En la prova de **reavaluació**, que serà programada pel Deganat de la Facultat, **només es podran recuperar les proves de traducció** corresponents, és a dir un 60% de la qualificació final.

El **calendari** de proves és el següent (sempre que no aconselli canviar-lo algun motiu de força major):

- Control de lectura dels llibres I - VII de les Metamorfosis. Dj. 23-03-2016
- Control de lectura dels llibres VIII - XV de les Metamorfosis. Dj. 18-05-2016
- Primera prova de traducció. Dj. 30-03-2016
- Segona prova de traducció. Dv. 02-06-2016

En cas que l'estudiant no pugui assistir a una prova parcial o a la prova final de reavaluació el dia fixat no tindrà oportunitat de repetir l'examen, si no és que el professorat ho considera oportú a la vista de la documentació acreditativa del motiu de l'absència.

El lliurament dels exercicis periòdics es farà al llarg del curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de morfosintaxi i de comprensió ràpida	10	0	0	2, 3, 4, 12
Assistència i participació a classe i a les tutories	15	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12
Control sobre la lectura de Les Metamorfosis	15	0	0	6, 8
Proves de traducció	60	0	0	1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 11

Bibliografia

Bibliografia

Manuais de gramàtica i sintaxi llatines:

- Rubio, L., - González, T., Nueva gramática latina, Ed. Coloquio, 1990.
- Valentí Fiol, E., Sintaxi llatina, Ed. Curial, Barcelona, 1979 [revisada per P. L. Cano].

Diccionaris bilingües.

- Seva, A. (dir.), Diccionari llatí-català, Ed. Enciclopèdia Catalana.
- Blázquez, A., Diccionario latino-español, Madrid, Gredos.
- Gaffiot, F., Dictionnaire illustré latin-français, Ed. Hachette. < <http://gerardgreco.free.fr/spip.php?article43&lang=fr> >.
- Glare, P. G. W., Oxford Latin Dictionary, Clarendon Press.

Diccionaris / Manuals de literatura.

- Bieler, L., Historia de la literatura romana, Ed. Gredos, Madrid, 1971.
- Codoñer, C. (ed.), Historia de la Literatura Latina, Ed. Cátedra, Madrid, 1997.
- Conte, G. B., Latin literature. A history, Baltimore, Johns Hopkins University Press, 1999 / Letteratura latina, Milà, 2002.
- Howatson, M. C., Diccionario de la literatura clásica, Alianza Editorial, Madrid 1991.

Traduccions de Les metamorfosis d'Ovidi (selecció).

Al català:

- Introducció, traducció i notes de Ferran Aguilera i Puentes. Ed. RBA-La Magrana. Barcelona, 2012.
- 3 vols. Traducció de Adela Mª Trepas i Anna Mª de Saavedra. Fundació Bernat Metge. Barcelona 1929-1932.
- Traducció poètica de Jordi Parramon i Blasco. Ed. Quaderns Crema. Barcelona, 1996.

Al castellà:

- 3 vols. Texto revisado y traducido por Antonio Ruiz de Elvira. Ed. CSIC. Madrid 1994.
- Edición y traducción de Consuelo Álvarez y Rosa Ma Iglesias. Ed. Cátedra. Madrid, 1995.
- Traducción, introducción y notas de José Carlos Fernández Corte y Josefa Cantó Llorca. Ed. Gredos. Madrid, 2008.

Aracniografia:

Diccionaris i vocabularis online:

- Lewis, C. T. - Short, C., A Latin Dictionary (Perseus) < <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3atext%3a1999.04.0059> >.
- DidacTerion. Diccionario latín-castellano < <http://www.didacterion.com/esddl.php> >.
- Collatinus (català, castellà i altres llengües < <http://collatinus.educarex.es> >.

Gramàtica, literatura i activitats:

- Cabanillas, C., Materiales didácticos < <https://sites.google.com/site/carlosocabanillas/materiales-didacticos> >.
- Giralt, S., El laberint de Roma (Labyrinthus) < <http://www.xtec.cat/~sgiralt/labyrinthus/roma/roma.htm> >, 2003-2016.

Textos llatins:

- The Latin Library < <http://thelatinlibrary.com> >.
- Harsch, U., Bibliotheca Augustana < https://www.hs-augsburg.de/~harsch/a_alpha.html >.
- Perseus Collection. Greek and Roman Materials < <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/collection?collection=Perseus:collection:Greco-Roman> >.